

ทรัพย์สินทางปัญญากับบอลโลก

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ร่วมกับ บริษัท ทศภาค จำกัด สำนักงานกฎหมาย ดำเนินสมเกียรติ และ
บุญมา จำกัด จัดทำคำแนะนำ เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอลโลก

ถาม-ตอบ เรื่องลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอลโลก

1. ลิขสิทธิ์เกี่ยวข้องกับฟุตบอลโลกอย่างไร

กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของสิทธิในส่วนของการถ่ายทอดการแข่งขัน
และ ภาพสัญลักษณ์การแข่งขัน รวมตลอดถึงตัว Mascot (การ์ตูนสิงโต) ด้วย

การถ่ายทอดถือว่าเป็นงานแพร่เสียงแพร่ภาพตามมาตรา 4 ซึ่งถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตาม
มาตรา 6 แห่ง พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

สำหรับภาพสัญลักษณ์การแข่งขันปี 2006 รวมตลอดถึงตัว Mascot (การ์ตูน สิงโต) ถือเป็น
งานศิลปกรรมตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

2. ใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่แท้จริงที่มีสิทธิในการถ่ายทอดและการใช้ภาพวาดและสัญลักษณ์ ต่างๆ ของการแข่งขันฟุตบอลโลก

FIFA

3. ใครเป็นผู้ดูแลสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในประเทศไทย

3.1 บริษัท ทศภาค จำกัด เป็นผู้ดูแลลิขสิทธิ์ในส่วนของการถ่ายทอดการแข่งขัน

ที่อยู่ เลขที่ 195 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทร 02-670 2525 แฟกซ์ 02-670 2533

3.2 บริษัท สำนักงานกฎหมาย ดำเนิน สมเกียรติ และบุญมา จำกัด

เป็นผู้ดูแลลิขสิทธิ์ในส่วนของภาพสัญลักษณ์การแข่งขันปี 2006 รวมตลอดถึงตัว Mascot
(การ์ตูนสิงโต)

ที่อยู่ 719 ถนนสีพระยา แขวงสีพระยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500

โทร 02-639 1955 แฟกซ์ 02-639 1957

4. เจ้าของลิขสิทธิ์ตามข้อ 3 จะต้องมาจดทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่
ไม่ต้อง เพราะกฎหมายลิขสิทธิ์ให้สิทธิคุ้มครองโดยอัตโนมัติ

Bern Convention กำหนดให้สมาชิกให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์โดยไม่ต้องมีระบบ
จดทะเบียน และจะต้องให้ความคุ้มครองแก่งานลิขสิทธิ์ของประเทศสมาชิกอย่างเท่าเทียม
กัน

5. เจ้าของลิขสิทธิ์ มีสิทธิอย่างไรบ้าง

5.1 เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิดังต่อไปนี้

- (1) ในการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลโลก
- (2) ในการบันทึกการแข่งขัน
- (3) ในการจัดทำเป็นภาพยนตร์
- (4) ในการจัดให้ประชาชนเข้าชมโดยเรียกเก็บเงินเป็นกรณีพิเศษ อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ
ตามข้อ (1) – (4) ข้างต้น

5.2 FIFA หรือผู้ได้รับอนุญาตจาก FIFA มีสิทธิดังต่อไปนี้

- (1) ในการทำซ้ำ (copy) ภาพสัญลักษณ์การแข่งขันปี 2006 รวมตลอดถึงตัว Mascot
(การ์ตูนสิงโต)
- (2) ในการดัดแปลงภาพสัญลักษณ์การแข่งขันปี 2006 รวมตลอดถึงตัว Mascot
(การ์ตูนสิงโต)
- (3) ในการนำภาพสัญลักษณ์การแข่งขันปี 2006 รวมตลอดถึงตัว Mascot (การ์ตูน
สิงโต) ออกเผยแพร่และจำหน่าย

มาตรา 15 และมาตรา 27 ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

6. ถ้าเปิดทีวีชมการถ่ายทอดที่บ้าน หรืออัดวิดีโอ (หรือวีซีดี) ไว้ดูเอง จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์
หรือไม่

ไม่เป็นการละเมิด แต่จะต้องไม่นำวิดีโอ (หรือวีซีดี) ที่อัดไว้ไปทำการค้า

มาตรา 32 วรรคหนึ่ง ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

7. ถ้าเปิดทีวีให้เพื่อนบ้านชมการถ่ายทอดด้วย จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

ไม่เป็นการละเมิด แต่จะต้องไม่เรียกเก็บเงินจากเพื่อนบ้าน

มาตรา 32 วรรคหนึ่ง ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

8. ถ้าบันทึกการถ่ายทอดได้ แล้วนำไปเผยแพร่ต่อจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

เป็นการละเมิด เนื่องจากเป็นการเผยแพร่งานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา 29 (1) และ (2) ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

9. ถ้าเปิดทีวีถ่ายทอดการแข่งขันในร้านค้าของตน จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

ถ้าเปิดทีวีให้ลูกค้าชมแล้วเรียกเก็บเงินค่าอาหารหรือเครื่องดื่มเพิ่มจากราคาปกติ จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เพราะถือว่าเป็นการเรียกเอาผลประโยชน์จากการนำเอางานอันมีลิขสิทธิ์ออกเผยแพร่

มาตรา 29 (3) ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

10. ถ้านำภาพวาด หรือสัญลักษณ์ หรือตัวการ์ตูนสิงโต ไปสกรีนลงบนเสื้อผ้า หรือข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ หรือนำไปทำเป็นพวงกุญแจหรือของที่ระลึก จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เพราะเป็นการทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา 27 (1) ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

11. ถ้าพิมพ์ภาพวาดหรือสัญลักษณ์ หรือตัวการ์ตูนสิงโต ในเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือตามอาคารร้านค้าต่างๆ จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่

ถ้าการนำไปใช้ดังกล่าวไม่ทำความเสียหายให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์ ก็สามารถทำได้โดยไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี อย่างไรก็ดี เนื่องจากสิ่งดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนด้วย ถ้ามีผู้นำไปใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาตก็อาจจะเกิดปัญหาเรื่องการละเมิดเครื่องหมายการค้าได้

มาตรา 32 วรรคหนึ่ง ของ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฯ

12. หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมจะสอบถามไปยังที่ใด

ติดต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ที่เบอร์ต่างๆ ดังนี้

สำนักลิขสิทธิ์ โทร 02-547-4633, 02-547-4704 (คุณศรุต วรรตพงศ์)

กองส่งเสริมและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา โทร 02-547 4653 (คุณธนพจน เอกโยคยะ)

กองกฎหมายและอุทธรณ์ โทร 02-547 4675 (คุณวรุณี โปษากานนท์)
สำนักเครื่องหมายการค้า โทร 02-547 4685 (คุณวัชร เปียแก้ว)

ถาม-ตอบ เรื่องเครื่องหมายการค้าที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอลโลก

1. เครื่องหมายการค้าเข้ามาเกี่ยวข้องกับฟุตบอลโลกได้อย่างไร

1.1 สัญลักษณ์ต่างๆ ภาพ หรือคำที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอลโลก สามารถนำมาจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าเพื่อใช้กับสินค้าและบริการต่างๆ ได้ และเมื่อจดทะเบียนในประเทศใดก็จะคุ้มครองเฉพาะในประเทศนั้น และโดยหลักจะคุ้มครองเฉพาะสินค้าหรือบริการที่ได้จดทะเบียนไว้เท่านั้น

1.2 เมื่อจดทะเบียนแล้ว เจ้าของเครื่องหมายการค้าก็จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้หรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายนั้น ตลอดจนฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ที่ใช้เครื่องหมายนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งสามารถดำเนินคดีได้ทั้งทางแพ่ง (ฟ้องเพื่อเรียกค่าเสียหาย) ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และทางอาญา (ฟ้องให้ถูกจำคุกหรือถูกปรับ) ตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าได้

1.3 เจ้าของเครื่องหมายการค้ายังสามารถฟ้องบุคคลที่นำเอาเครื่องหมายการค้าของตนไปใช้กับสินค้าหรือบริการๆ ตามกฎหมายอาญาทั่วไปได้อีกด้วย แม้ว่าจะไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้สำหรับสินค้าหรือบริการจำพวกนั้นๆ ก็ตาม แต่โทษอาญาตามกฎหมายอาญานี้จะต่ำกว่าโทษอาญาที่ฟ้องตามกฎหมายเครื่องหมายการค้า

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ง่ายๆ ว่า เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิห้ามผู้อื่นใช้เครื่องหมายการค้าของตนกับสินค้าและบริการทุกประเภท

1.4 อย่างไรก็ตามสิทธิในการห้ามผู้อื่นไม่ให้ใช้เครื่องหมายการค้า จะห้ามได้เฉพาะในกรณีการใช้เครื่องหมายในลักษณะที่เป็นการหลอกลวงประชาชนให้เข้าใจว่าเป็นสินค้าหรือบริการของเจ้าของเครื่องหมายที่แท้จริง หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับเจ้าของที่แท้จริง

2. มีเครื่องหมายการค้าที่เกี่ยวกับฟุตบอลโลกมาจดทะเบียนในประเทศไทยหรือไม่

มีหลายเครื่องหมาย เช่น “FIFA” “บอลโลก” และสัญลักษณ์การแข่งขันปี 2006 เป็นต้น

	<p>บอลโลก</p>
<p>FIFA WORLD CUP</p>	
	
	

3. ใครเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริง

FIFA หรือชื่อเต็มว่า Federation International de Football Association

4. ใครเป็นผู้ดูแลเครื่องหมายการค้านี้ในประเทศไทย

บริษัท สำนักงานกฎหมาย ดำเนิน สมเกียรติ และบุญมา จำกัด

ที่อยู่ 719 ถนนสีพระยา แขวงสีพระยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500
โทร 02-639 1955 แฟกซ์ 02-639 1957

5. FIFA และผู้ดูแลเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย มีสิทธิอย่างไรบ้าง

FIFA มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้หรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายการค้าของตน แต่ในทางปฏิบัติจะมอบสิทธิทั้งหมดให้แก่ผู้ดูแลเป็นคนบริหารจัดการ เพราะฉะนั้น ผู้ดูแลมีสิทธิ ดังนี้ คือ ปกป้องสิทธิประโยชน์จากการใช้เครื่องหมายของ FIFA ดังกล่าว

มาตรา 44 และมาตรา 46 ของ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า

6. ถ้าประชาชนทั่วไปต้องการใช้เครื่องหมายการค้าของ FIFA จะต้องติดต่อขออนุญาตจากผู้ดูแลหรือไม่

หากต้องการใช้เครื่องหมายของ FIFA กับสินค้าหรือบริการของตน จะต้องขออนุญาตผ่านทางผู้ดูแลก่อน

มาตรา 68 ของ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า

7. ถ้าไม่ได้ใช้เครื่องหมายในการผลิตหรือจำหน่ายสินค้า แต่ใช้ในลักษณะอื่นจะต้องขออนุญาตหรือไม่

ต้องพิจารณาเป็นกรณีไป หากนำไปใช้ในลักษณะของการรายงานผลการแข่งขัน การแจ้งโปรแกรมการแข่งขัน ก็ไม่ต้องขออนุญาต (โปรดอ่านคำถามเรื่องลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวกับฟุตบอลโลก ประกอบด้วย)

มาตรา 47 ของ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า

8. หากมีผู้อ้างว่าเป็นตัวแทนของ FIFA หรือตัวแทนของผู้ดูแลมาจับหรือเรียกร้องเอาผลประโยชน์ จะทำอย่างไรเพื่อป้องกันการแอบอ้างสิทธิ

8.1 ขอคู่มือประจำตัวของผู้มาจับกุม

8.2 ขอคู่มือหนังสือมอบอำนาจการเป็นตัวแทน

8.3 ถ่ายรูปผู้มาจับกุมไว้เป็นหลักฐาน

8.4 หากเข้าข่ายไม่ต้องขออนุญาตตามข้อ 7 ให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้มาจับกุมว่าตนมีสิทธิใช้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต

9. การนำเครื่องหมายการค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต จะได้รับโทษมากน้อยเพียงไร

ภายใต้กฎหมายเครื่องหมายการค้า การใช้เครื่องหมายโดยไม่ได้รับอนุญาต จะมีความผิด ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือปรับไม่เกิน 400,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 108 ของ พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้าฯ

ภายใต้กฎหมายอาญา การใช้เครื่องหมายของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถือว่าเป็นการใช้ รุปรอยประดิษฐ์หรือข้อความของผู้อื่นเพื่อทำให้สับสนหลงผิดว่าเป็นสินค้าของเจ้าของเครื่องหมาย การค้ำนั้น จะมีความผิดต้องโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 272 ของประมวลกฎหมายอาญา

เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือผู้ดูแลสามารถฟ้องผู้ทำเลเมิดได้ทั้งตามกฎหมาย เครื่องหมายการค้าและตามกฎหมายอาญา

นอกจากนี้เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือผู้ดูแลยังสามารถฟ้องผู้ละเมิดเป็นคดีแพ่งเพื่อ เรียกค่าเสียหายได้ตามความเป็นจริงด้วย

มาตรา 420 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

10. หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมจะสอบถามไปยังที่ใด

ติดต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ที่เบอร์ต่างๆ ดังนี้

กองส่งเสริมและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา โทร 02-547 4653 (คุณธนพจน เอกโยคยะ)

กองกฎหมายและอุทธรณ์ โทร 02-547 4675 (คุณวรวิมล โปษากานนท์)

สำนักเครื่องหมายการค้า โทร 02-547 4685 (คุณวัชรระ เปี้ยแก้ว)

สำนักลิขสิทธิ์ โทร 02-547-4633, 02-547-4704 (คุณศรุต วรตพงศ์)

กระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

2 มิถุนายน 2549